

Asia: VN/25152/2023

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja Suomen rannikkostrategian luonnokseen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen riistakeskuksen lausunto Suomen rannikkostrategian luonnokseen

Viite: VN/25152/2023

Suomen riistakeskus kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen rannikkostrategian luonnokseen.

Yleisellä tasolla Suomen riistakeskus pitää valittua lähestymistapaa hyvänä ja joustavana sekä kaikkien osapuolten asiallisen ja aidon osallistumisen mahdollistavana.

Suomen riistakeskus haluaa nostaa riistatalouden ja metsästyksen roolin näkyvämmiin esiin strategiassa. Riistatalous tulisi nostaa kalatalouden ja maatalouden rinnalle osaksi ruokaturvan ja ruoantuotannon sekä rannikkoalueiden hyvinvoinnin kokonaisuutta.

Riistalajit ovat osa ruokaturvaa suoranaisesti lihan kautta. Riistalajien elinympäristöjen määrä ja laatu vaikuttavat riistakantojen tilaan ja niiden tuottoon, siten myös niiden merkitykseen ruokaturvan osana erityisesti paikallistasolla. Riistaelinympäristöjen kunnostus ja hoito on pitkälti samoja toimenpiteitä kuin mitä vesiensuojelun ja -hallinnan sekä muiden lajiryhmien hyväksi tehdään täydennettynä paikallis- ja maanomistajatasolla merkittäväällä virkistyskäyttömotiivilla. Riistakantojen paraneminen ja siihen liittyvät metsästysmahdollisuudet ovat yksi keskeisimpiä motivaattoreita paikallistason toimenpiteisiin maanomistajien keskuudessa.

Riistalajien kannanhallinnalla on suoria ja välillisiä vaikutuksia kalatalouden ja maatalouden ruoantuotannon edellytyksiin esimerkiksi hylje- ja kalakantojen tasapainon sekä riistalajien aiheuttamien maatalousvahinkojen osalta. Rannikolla korostuu mereisen riistan, erityisesti lintujen ja hylkeiden, merkitys paikallisyhteisöille.

Metsästyksen ja riistatalouden selkeämpi tunnistaminen ja sen voimavarojen hyödyntäminen on merkittävä tekijä, jotta strategian toimeenpanossa saadaan tavoiteltuja asioita aidosti ja kestävästi tapahtumaan. Paikallinen väestö on rannikkoseudun kehittämisen näkökulmasta keskiössä, mitä kuvataan Hyvinvoiva rannikkoyhteisö -toimenpidekortilla. Rannikon yhteisöjen hyvinvointi ja siihen liittyvät elinkeino- ja harrastusmahdollisuudet ovat suorassa yhteydessä muiden toimenpidekorttien asiakokonaisuuksiin.

Suomen riistakeskus nostaisi erityisesti esiin Hyvinvoivat rannikkoluonnon, mikä on edellytys usean riistalajin elinvoimaisuudelle. Toisena merkittävänä teemana nousee esiin Ruoan riittävyyden turvaaminen. Riistan merkitys paikallisessa ruokaketjussa on merkittävä. Keskustelu pyörii usein hirvieläinten ympärillä, mutta hylkeiden merkitystä merkittävänä merellisenä riistavarana ei riittävällä tavalla huomioida. Hylkeiden merkitys myös kalataloudelle on huomattava. Tasapainoinen ja kalatalouden tarpeet huomioiva hyljekanta olisi sekä kalatalouden että kokonaisvaltaisen ruokahuollon etu.

Hyvinvoivan rannikkoyhteisön, rannikkoluonnon sekä Ruoan riittävyyden turvaamisen näkökulmista olisi ensiarvoisen tärkeää uudelleen tarkastella hyljetuotteiden kaupan kieltö. Nykyinen kauppakieltö on merkittävä rajoittava tekijä kokonaisvaltaisten ja strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamiselle. Hylje resurssina toisi merkittäviä positiivisia kerrannaisvaikutuksia paikallis- ja aluetasolla ja siten parantaisi rannikkoalueiden elinvoimaisuutta ja ylläpitäisi sekä edistäisi rannikkoluonnon ja paikalliskulttuurin tarjoamia mahdollisuuksia.

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi Suomen riistakeskus pitää erityisen tärkeänä valtakunnallista kokonaistarkastelu merituulivoimasta, mikä tulisi olla osa kansainvälistä tarkastelua. Suomessa ja Itämeren piirissä suunnitteilla olevat erittäin mittavat tuulivoima-alueet ovat potentiaalinen populaatiotason uhka muuttaville vesilinnuille. Tuulivoiman kumulatiivisia vaikutuksia pitkällä aikavälillä ei tunneta. Mahdollisten negatiivisten vaikutusten realisoituessa niiden korjaaminen voi olla mahdotonta. Tuulivoiman harkitsemattomassa ja koordinoimattomassa rakentamisessa on mahdollista tehdä vastaava, tai pahempi, virhe kuin viime vuosisadan metsäojituksissa.

Suomen riistakeskus 15.9.2023

Jari Varjo

Johtaja

Suomen riistakeskus

Lausunnon valmisteli Mikko Alhainen ja Stefan Pellas

Alhainen Mikko
Suomen Riistakeskus